

καφενείων είνε πολλαχοῦ ἡνωμένα καὶ τὰ κουρεῖαι εἰς δὲ τοὺς κουρεῖς τῆς Ἀνατολῆς, ὅπου ὅλοι οἱ ἄνδρες κείρονται τὰς κεφαλὰς ἐν χρῷ, ὑποχωροῦσιν ἀδιαφιλονεικήτως τὰ πρωτεῖα οἱ τῆς Εὐρώπης.

Τὸ πρῶτον καφενεῖον (καχθεχανὲ) συνέστη ἐν Κωνσταντινουπόλει τῷ 1554 ἐπὶ Σουλεϊμάνου τοῦ Μεγάλου, μπό τινος Χαλεπλῆ, ὁνομαζόμενου Σεσμᾶς, δεστιές, μετὰ τρία ἔτη, ἐπέστρεψεν εἰς τὴν πατρίδα του μετὰ πεντήκοντα χιλιάδων φλωρίων κέρδους. Διότι, ἀν καὶ ἡ ἀνανηπτικὴ δύναμις τοῦ φυτοῦ τούτου εἶχεν ἥδη γνωσθῆ πρὸ πολλοῦ ὑπὸ τοῦ Ἀραβίος Σεσέχη Σεσδελῆ ἡ ὑπὸ τοῦ μαθητοῦ αὐτοῦ Ὁμάρ, γευσαμένου κατὰ τύχην ἀπὸ τῶν κόκκων τοῦ χαμοδένδρου τούτου εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ ὅρους Ὁζάκ, πλησίον τῆς Σεμπίδη, ὅπου διέτριβεν ἔξοριστος, ἡ χρῆσίς του ὅμως δὲν ἦτον διαδεδομένη εἰμὴ ἐν τῇ Ἀραβίᾳ, τῇ Συρίᾳ καὶ τῇ Αἴγυπτῳ μόνον· ἐν δὲ τῇ Κωνσταντινουπόλει δὲν ἦτον γνωστὸν τὸ ποτὸν τούτο εἰμὴ ἐξ ἀκοῆς καὶ ἐκ διηγήσεως τῶν Χατζήδων· ἀμα ὅμως ἐγνώσθη, πλῆθος καφενείων ἡνοίχθησαν, ὅπου συνήρχοντο κυρίως οἱ ἀργοὶ, οἱ Δερβίσαι, οἱ ποιηταὶ, καὶ ἐν γένει οἱ θεωρητικοὶ καὶ ἀφηρημένοι. Ἐπωνομάσθη δὲ, δι' ἑνὸς τῶν εἰς τὴν Ἀσσύριὴν γλῶσσαν πολυαρθρίμων τοῦ οἴνου ἐπιθέτων, καχθὲ, ὡς κόπτον τὴν ὅρεξιν. Ἐπὶ Μουράδ δὲ τοῦ Δ' τῷ 1633, τὰ καφενεῖα ἐκλείσθησαν καθ' ὅλην τὴν ἐπικράτειαν, ἡ δὲ χρῆσις τοῦ τε καφὲ καὶ τοῦ καπνοῦ ἐμεινεν ἀπηγορευμένη δι' ὅλης τῆς βασιλείας αὐτοῦ τε τούτου τοῦ Σουλτάνου καὶ τοῦ διαδόχου του Ἰερατίου. "Οταν δὲ ἐπὶ Σουλτάνου· Ἀχμεδ τοῦ Δ' ἐπανελήφθη, ἐγένετο χρεία νὰ ἐκδοθῇ ἐπὶ τούτῳ φετεᾶς ὑπὸ τοῦ Μουρτῆ Μπεχχαγῆ-Μεχμεδ-ἐφέντη, ἐπιτρέπων τὴν χρῆσιν ἀμφοτέρων, πρὸς μέγκη τῶν δριθοδοξούντων Ὁθωμανῶν σκάνδαλον.

Τὸν καχθὲν δυνομάζει ποιητής τις Ὁθωμανὸς μαδρούρ ἔχθρος τοῦ ὅπτου· τὰ δὲ καφενεῖα συγγείαι τῶν γράσσεων (μεκτέμπι ἱρφάν). Μετ' αὐτοῦ δὲ εἴνε στενῶς συνδεδεμένος ὁ καπνὸς, καὶ χωρὶς αὐτῶν τῶν δύο συστατικῶν οὔτε συναναστροφή, οὔτε διασκέδασις, οὔτε ὑπόθεσις τελειόνει ἐν Τουρκίᾳ. Εἶνε δὲ πολλοὶ, οἱ δρόποι πίνουσιν ἔως τριάντα φλυζάνια τὴν ἡμέραν, τὰ δρόπια ὅμως εἴνε μικρότατα. Κανεὶς δὲ οὕτ' ἐργάζεται, οὔτε σκέπτεται, οὔτε διασκεδάζει, οὔτε φιλοφρονεῖ τὸν φίλον του χωρὶς νὰ καπνίσῃ. "Η δὲ πίπα εἴνε, παρεκτὸς τούτων, καὶ τρόπος πολιτικὸς, δεστιές, καθὼς ἐν τῇ Εὐρώπῃ ἡ πρέζα του ταυτάκου, δίδει καρδὸν εἰς τὸν μέλλοντα νὰ ἀποκριθῇ, σκεπάζει τὸν ἄκκιρον γέλωτα ἢ δυσάρεστον ἀρνησιν, δίδει ἔμφασιν εἰς τὸν λόγον, κτλ. κτλ. Ποιητής δέ τις Τουρκός λέγει δέ τις «τὰ νέφη τῶν φροντίδων διασκεδάζονται ὑπὸ τοῦ νέφους τοῦ καπνοῦ.» "Ο Τουρκός ὅμως δὲν

καπνίζει, ἀλλὰ πραγματικῶς πίνει τὸν καπνόν· οἱ δὲ ἄριστοι καπνοπόται εἰνε ἐν τῇ Τουρκίᾳ διότι καὶ δι τρόπος τοῦ καπνίζειν, καὶ τὸ πιάσιμον, καθὼς καὶ τὸ φέρσιμον, τῆς πίπας καὶ τοῦ ναργκιλέ, ἀρμόζουσι κάλλιστα πρὸς τὴν ἐμβούλησιν τοῦ καθησθαι καὶ φέρεσθαι τῶν Ἀσιανῶν. Καπνίζουσι δὲ ἐπίσης καὶ πολλαὶ τῶν γυναικῶν, καὶ μάλιστα αἱ Τούρκισσαι, Ἀρμένιαι καὶ Ἐβραῖαι· βάλλουσι δὲ συνήθως καὶ ἀγάλοχον ἡ κούρσια ἐπὶ ἀναμμένου τοῦ καπνοῦ· διότι τὰ ἀρώματα καὶ αἱ εὐωδίαι εἴνε μία τῶν ἡδονῶν τοῦ Ὄγκωμανοῦ.

Οἱ δὲ τεραπηκῆδες ἐνόνουσι μετὰ τοῦ καπνοῦ καὶ ὅπιον καὶ ἄλλας μεθυστικὰς καὶ ναρκωτικὰς οὐσίας, ὑπάρχουσι δὲ ἐν Κωνσταντινουπόλει καφενεῖα, διατηρούμενα ὑπὸ Ἀραβῶν, ὅπου πωλεῖται, παρεκτὸς τοῦ ὅπιου, καὶ ἔσραρ καὶ χασίς καὶ ἄλλα ναρκωτικά. Ἀλλὰ τὴν χρῆσιν τῶν ναρκωτικῶν τούτων, καὶ ἰδίως τοῦ ὅπιου, ὀλιγόστευσεν ἀπό τινος χρόνου, ἐν Κωνσταντινουπόλει τούλαχιστον, ἡ κατάχρησις τῶν μεθυστικῶν ποτῶν.

*

**

Εἰς τὸ Ταχμίζει ἐκποτανίζετο ἀλλοτε μένον διγήνιος καφὲς τοῦ Ιεμένη· ἀλλὰ μετὰ τὴν μάχην ἰδίως τοῦ Νετζίμπη, διακοπείσης τῆς μετακομίσεως τοῦ προϊόντος τούτου τῆς Ἀραβίας, οἱ καφεπόται τῆς Βασιλευούσης συγκατέβησαν καὶ μέχρι τῶν ἀπὸ τῆς Ιαμακίνης καὶ τῶν Βουρβωνίων νήσων μετακομίζομένων κόκκων, καὶ αἱ θύραι τοῦ Ταχμίζου ἡνοίχθησαν καὶ εἰς αὐτὸν τὸν Γκιαούρ-καρέρ. Εἰς τὸ καταστήμα δὲ τούτο ἐμβαίνων τις παρετήρει εὐρώστους νέους καταφέροντας πολλοὺς ἐνταῦθη ἐντὸς ἑνὸς καὶ τοῦ κύτου μαρμαρίνου ὅλμου τοὺς ἀνὰ χειρας αὐτῶν κοπάνους (τοκυάκ), οἱ δρόποι, ἐξ ἀπλῆς κατεσκευασμένοι πύξου, είχον παράδοξον τινα φήμην, γινόμενοι κατ' ἔτος πολυτιμότεροι ἑαυτῶν, καὶ καταντάντες νὰ πωληθῶσι μέχρι πεντακοσίων δὲ εἰς γροσίων· καθότι, εἴτε κατὰ πρόληψιν, εἴτε καὶ ἐκ πολυχρονίου πείρας, ὑπῆρχεν ἴδεα ὅτι ὅσῳ ἐπαλαιούντο, τόσῳ διλιγώτερον διέφθειρον τὸ ἀρωματα κοπανίζομένου καφέ. Οἱ κοπανισταὶ οὖτοι ἐξέλιπον πρὸ διλίγων ἐτῶν· δὲ δὲ ἀτμὸς, ἀναλαζέων εἰς τὴν δικαιοδοσίαν του καὶ τὴν βιομηχανίαν ταύτην, κινεῖ ἡδη χιλίους διὰ μιᾶς σιδηροῦς κοπάνους, οἵτινες, καταπίπτοντες ἐξ ὑπακοινίζονται εἰς τὰ ἐπὶ τούτῳ ἴγδια, κοπανίζουσιν εὐκολώτερον καὶ ταχύτερον τὸν καφὲν, διανεμόμενον ἐντεῦθεν εἰς ὅλη τῆς πρωτευούσης τὰ καφενεῖα καὶ τὰς πλειστέρας τῶν πολιτῶν οἰκίας.

ΤΑ ΠΤΗΝΑ ΕΝ ΚΑΙΡΩ· ΧΟΛΕΡΑΣ

"Ἐν τινι γερμανικῷ ἐπιστημονικῷ περιοδικῷ ἐδημοσιεύθησαν πρό τινος παρατηρήσεις γενόμενης ἡ κούρσια εἰς τῶν πτηνῶν κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς γα-

λέρας, πρᾶγμα δύπερ οὐδέποτε ἐξητάσθη ἀρκούντως μέχρι τοῦδε.

Ἐν Πετρουπόλει καὶ ἐν Ῥίγᾳ τῷ 1848, κατὰ
τὴν δυτικὴν Πρωσίαν τῷ 1849, ἐν Ἀννοβέρῳ
τῷ 1850 παρετηρήθη ὅτι κατὰ τὴν στιγμὴν
τῆς εἰσβολῆς τῆς νόσου τὰ πτηνὰ τὰ ἐκ τοῦ
γένους χουκᾶς, τὰ στρουθία καὶ αἱ χελιδόνες
ἐγκατέλιπον τὴν πόλιν τὴν ὑπὸ τῆς θείας μά-
στιγος καταληρθεῖσαν καὶ ἐπανῆλθον μόνον ἀφ'
οὗ τὸ κακὸν ἐξόπασεν ἐπαισθητῶς ἢ καὶ ἀφ' οὗ
τελείως ἔξηλεισθη.

Ἐν Γαλιπίχ τὸν Σεπτέμβριον τοῦ 1872 τὰ στρουθία ἀπέπτησαν ἀπὸ τῆς πόλεως Πρέζεμνσλ δλίγας ἡμέρας πρὸ τῆς ἐμφανίσεως τῆς χολέρας καὶ ἐπανήλθον τῇ 30 Νοεμβρίου, ἀφ' οὗ δῆλον ὅτι οὐδεὶς θάνατος ἐκ γολέρας ἤκούετο.

Τὸ αὐτὸν συνέθη καὶ ἐν Νυρεμβέργῃ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς νόσου, ὡσαύτως δὲ καὶ ἐν Μονάχῳ, ἔνθα ἡ ἐπάνοδος τῶν πτηνῶν ἐχαιρεῖσθη, ὡς εἰκὸς, ὑπὸ τοῦ πλήθους μετὰ χαρᾶς μεράλης. Ἡ ἐπάνοδος δ' αὕτη συνέπεσε μετὰ τῆς λήξεως τῆς ἐπιδημίας. Ὡς φαίνεται δύναμις τις χολερικὴ διαγεομένη ἐν τῷ ἀέρι ἀναγκάζει τὰ πτηνὰ γὰρ φεύγωσι μακρόν.

Αἱ ἀποδημίαι αὐταὶ τῶν πτηνῶν συμβαίνουσιν ἐνίστε χωρὶς βεβαίως νὰ φανῇ καὶ ή χολέρα, καὶ οἱ ἄνθρωποι ποιλάκις ἐφοβήθησαν εἰς ἄκρον βλέποντες ἀποδημοῦντα τὰ στρουθία. Ἐν Γερμανίᾳ ή χολέρα ἐνέσκηψε τὴν ὥραν τοῦ θέρους, ὅτε τὰ πτηνὰ τὰ ἐν ταῖς πόλεσι διατρίβοντα ἀπέρχονται ἀθρόα εἰς τοὺς ἀγρούς. Τὸ αὐτὸ ποιοῦσι καὶ οἱ ψάρες. Τὸν Ἰούλιον ἀμφιθερισθέντος τοῦ χόρτου τὰ πτηνὰ ταῦτα φεύγοντα τὰς πόλεις καὶ τὰ χωρία συσσωματοῦνται καὶ ἀπέρχονται εἰς τοὺς ἀγρούς πρὸς θήραν τῶν ἀκρίδων, τῶν κανθάρων καὶ ἀλλών κολεοπτέρων, διανυκτερεύοντα ἐντὸς τῶν καλαμώνων, ἐπὶ τῶν ποταμῶν καὶ τῶν ἔλῶν. Τὸ δὲ φθινόπωρον, τὰ τάγματα ταῦτα ἐπανέρχονται εἰς τὰς πόλεις καὶ μεθ' ἡμέρας δεκαπέντε ἀπέρχονται δοιαστικῶς.

Ο ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΗΣ ΒΑΥΑΡΙΑΣ ΕΝ ΤΩ_ι ΘΕΑΤΡΩ_ι

Ἐγένετο ἔναρξις τῶν τακτικῶν ἐν τῷ θεάτρῳ τοῦ Μονάχου παραστάσεων τῶν χάριν μόνου τοῦ βασιλέως τῆς Βαυαρίας γινομένων. Ὁ ἑστεμένος μελομανής εἰσέρχεται εἰς τὸ θεωρεῖον του ἄνευ οὐδεμιᾶς συνοδίας ἐν ᾧ τὸ ώρολόγιον σημαίνει τὴν ἑδόμονη ὥραν. Εἶνε δὲ ἐνδεδυμένος μελανὰ ἐνδύματα. Τὸ θέατρον εἶνε λαμπρότατα φωταγωγμένον καὶ κενὸν θεατῶν, παντέρημον. Κατὰ τὸ τέλος ἐκάστης πρᾶξεως καταπετανυομένης τῆς αὐλαίας δέ μόνος καὶ βασιλικὸς θεατὴς ἀποσύρεται, ἅρχεται δὲ ἡ ἐπομένη πρᾶξις εὐθὺς ὡς ἐπανέλθῃ εἰς τὸ θεωρεῖον του. Πασῶν δὲ τῶν ἀνειδῶν προτιμᾶ ἡ τὴν κ. Σέφσκη

ἥτις συχνάκις προσκαλεῖται εἰς τὰ Ἀνάκτορα.
Ἄφωνός τις θεράπων ἀκροποδητή περιπατῶν τὴν
εἰσάγει εἰς τι Δωμάτιον, ἔνθα μόνη ἄνευ τινὸς
παρόντος ἔδει ἐπὶ τινα ὥραν. Ὁπισθεν δὲ πα-
ραπετάσματός τινος κάθηται δι βασιλεὺς ἀφα-
νῆς καὶ ἀρωνος ἀκούων μὲν τὴν ἀοιδὸν, ἀλλὰ
μὴ βλέπων αὐτήν. Συγήθως δὲ ἔδει αὕτη μου-
σικὴν τοῦ Βάγνερ, ἐνίστε δὲ μελῳδίαν τινὰ τοῦ
Λαζίμε ἢ τοῦ Σοῦμπερτ, δρίζοντος πρότερον τοῦ
βασιλέως τι ἐπιθυμεῖ νὰ ψάλῃ. Ἀπαξ δὲ καὶ
μόνον δι βασιλεὺς ἐνεφανίσθη εἰς τὴν ἀοιδὸν καὶ
τῇ συνεχάρῃ διότι, ὡς φαίνεται, ἔξαιρέτως τὸν
συνεκίνησε τὴν ἡμέραν ἐκείνην. Παράδοξος τῷ
ὄντι ἡ ἴδιωτροπία αὕτη, ἥτις δμολογητέον διτε
πολὺ προσεγγίζει εἰς τὴν μονομαχίαν.

ΑΛΗΘΕΙΑΙ

Πλανῶνται μεγάλως οἱ πιστεύοντες, ὅτι
ὅ ἄνθρωπος τένει φύσει πρὸς τὴν ἀγάπην τοῦ
ἀνεξαρτήτου βίου. Τοῦτο εἶναι ὁ κλῆρος σπα-
νίων τινῶν πνευμάτων. Ὁ θαυματισμὸς τῶν ἀνω-
τέρων, ἡ κολακεία, ἡ ταπείνωσις καὶ ὁ ἔξευτε-
λισμὸς ἐνώπιον τῶν πλουσίων καὶ τῶν ἴσχυρῶν
τοῦκόσμου τούτου εἴνει οὐ μόνον ἡ εἰμαρμένη, ἀλλ’
ἀκόμη καὶ ἡ κλῖσις τῆς μεγάλης πλειονοψηρίας.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

Αἱ ἐφευρέσεις διαδέχονται ἀλλήλας. Μετὰ τὸ τηλέφωνον δὲ φωνογράφος, καὶ μετὰ τοῦτο τὸ μικρόφωνον. Σήμερον δὲ αὐτὸς ἐφευρέτης "Εδιστον" ἡγγέλλει τὴν κατασκευὴν τοῦ μεγαφώνου, δργάνου προωρισμένου διὰ τοὺς προσθετικούς οὐρανούς ὅπερ αναφέσεως. Διὰ τοῦ δργάνου τούτου δὲ μικρότερος ψιθυρισμὸς γίνεται ἀκούστος εἰς ἀπόστασιν 108 μέτρων, ἔσται δὲ τοῦτο διὰ τὴν ἀκοήν, ὃ τι τὸ δίσποτρον διὰ τὴν ὄρασιν. Οὐ καθηγητὴς "Εδιστον" λέγει ὅτι τὸ ὄργανόν του δύναται νὰ μεταφέρηται εἰς τὸ θέατρον καὶ οἱ διανοία τοῦ μεταβιβάζομενοι τόνοι δύνανται νὰ ισχυροποιῶνται: ἡ ἐξαδυνατίζωνται κατ' ἀναλογίαν 1 μέχρι 50 διὰ κοχλίου ὅπως τὰ θεατρικὰ δίοπτρα. Ἐπιτυχῶς ἐφηρμόσθη τὸ μικρόφωνον εἰς κατασκευὴν ἐργαλείου χρησιμωτάτου τοῖς ίκτροῖς καὶ χειρουργοῖς, δι' οὗ ἀκούονται εὔκρινέστατα πάντες οἱ ἐν τῷ ὄργανοισμῷ τοῦ ἀνθρώπου ἦγοι, καὶ αὐτοὶ οἱ ἀσθενέστατοι.

~~~ Κατά τινα στατιστικήν, ἐσχάτως δημοσιευθείσαν ἐν τῇ «Ἐπισήμῳ Ἐργοθέᾳ» τῆς Γαλλίας, ἐν Ἰρλανδίᾳ ἀναλογεῖ εἰς φρενοθλαβής ἐπὶ 463 κατοίκων, ἐν Σκωτίᾳ εἰς ἐπὶ 431 κατοίκων, ἐν Ἀγγλίᾳ εἰς ἐπὶ 382, ἐν Πρωσσίᾳ εἰς ἐπὶ 463, ἐν Ἐλβεστίᾳ (μὴ συμπεριλαμβανομένων τῶν ἡλικίων) εἰς ἐπὶ 325 καὶ ἐν Γαλλίᾳ εἰς (ἀσφαρέσει τῶν ἡλικίων) ἐπὶ 690 κατοίκων.

~~~ Κατὰ τὴν ἐφημερίδα Novosti, τὰ ἀναλώματα τῆς Ρωσσίας κατὰ τὸν τελευταῖον πόλεμον συμποσοῦνται εἰς 1,200,000,000 ρουβλίων.